

Gard P. & I. (bermuda) Ltd
4809 ARENDAL

VAR REFERANSE
20/10300

DERES REFERANSE

DATO
23.12.2021

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Gardgruppen (Gard) 27., 28. og 29. oktober 2020. Tilsynet hadde som formål å gjennomgå gruppens system for styring og kontroll, risiko- og kapitalnivå og gruppens internmodell. Tilsynet ble av smittevern hensyn gjennomført digitalt via Teams.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 4. mai 2021 og styrets tilsvar av 30. juni 2021.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

1. FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Nivået på foretakets kapitalmål og styrets risikoappetitt

Kapitalsituasjonen i forsikringsforetakene i gruppen

Gard har som mål å optimere kapitalstrukturen. I tillegg til et kapitalmål på gruppenivå er det derfor definert et lavere mål for solvenskapitaldekning i forsikringsforetakene på solonivå. Dette skal understøtte effektiv kapitalutnyttelse gjennom redistribusjon av kapital innad i gruppen. Finanstilsynet registrerte at to forsikringsforetak i gruppen hadde mottatt kapitaltilskudd fra morselskapet sitt i 2020.

Finanstilsynet forventer at hvert enkelt forsikringsforetak i en gruppe er forsvarlig kapitalisert. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om styrets vurdering av om marginene til soliditetskravene i forsikringsforetakene i gruppen er tilstrekkelig.

Det følger av styrets svar at regulatoriske myndigheter i alle land Gard har sin virksomhet legger økt vekt på lokale kapitalkrav og andre vilkår for styring og drift. Dette medfører etter styrets mening risiko for fragmentert kapitalstruktur, redusert kostnadseffektivitet og kan gi svekket konkurranseevne. Styret har lagt vekt på at Gard skal være finansielt sterkt på gruppenivå og i stand til å sikre rask og effektiv distribusjon av kapital til de forsikringsforetakene som måtte ha behov for det, gitt gruppens storskadeeksponerte forsikringsrisiko. Styret har derfor godkjent mekanismer som sikrer oppfyllelse av lokale kapitalkrav med begrenset forhånds distribusjon av kapital. Risikoen for å ikke oppfylle lokale kapitalkrav er kontinuerlig overvåket med robuste prosedyrer for å sikre nødvendig kapitaltilskudd [REDACTED]

[REDACTED] Styret vurderer i utgangspunktet dette som tilstrekkelig

gitt gruppens eierstruktur, samt at gruppens forsikringsforetak overvåkes kontinuerlig og vedtatte mekanismer sikrer raskt tilskudd av kapital. Styret erkjenner imidlertid at minimumsnivået på bufferen i Gard Marine & Energy Europe, som er et foretak i relativ rask vekst, bør økes.

Finanstilsynet understreker at det er styret i det enkelte forsikringsforetak i gruppen som har ansvaret for å påse at forsikringsforetaket til enhver tid er forsvarlig kapitalisert og eventuelt iverksette tiltak for å sikre dette. Finanstilsynet vil likevel fremholde at styret i gruppen også bør påse at forsikringsforetakene i gruppen til enhver tid er forsvarlig kapitalisert. I et scenario med en eller flere ekstraordinære hendelser som treffer alle forsikringsforetakene i Gard, er det risiko for at det ikke er kapital tilgjengelig for nødvendig styrking av kapitalen i forsikringsforetakene. Finanstilsynets vurderer at minimumsnivået for solvenskapitaldekning i forsikringsforetakene er for lav. Finanstilsynet merker seg at styret mener at minimumsgrensen for solvenskapitaldekning i Gard Marine & Energy Europe bør økes. Finanstilsynet ber styret revurdere nivået for minimum kapitalbuffer i forsikringsforetakene i gruppen.

Operasjonell risiko

Finanstilsynet registrerte at mange av de samme personene er medlemmer i foretakenes ulike utvalg og styrer. Finanstilsynets ga i foreløpig rapport uttrykk for at dette kan utgjøre en nøkkelpersonrisiko. Finanstilsynet kunne ikke se at nøkkelpersonrisiko var vurdert i gruppens felles ORSA og ba om styrets vurdering.

Styret redegjør i sitt svar for at nøkkelpersonrisiko for Gards egne ansatte blir vurdert gjennom Operational Risk Review, men at vurderingen ikke omfatter medlemmene av ulike styrer og komitéer i gruppen. Styret tar Finanstilsynets merknader om nøkkelpersonrisiko til etterretning og vil be administrasjonen vurdere om denne risikoen skal fremkomme tydeligere i fremtidige ORSA-rapporter. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

2. FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

2.1 Overordnet styring og kontroll

2.1.1 Strategi og overordnede retningslinjer

Overordnet strategi og strategiprosess

Kapital- og beredskapsplan

Finanstilsynet registrerte i foreløpig rapport at styret hadde delegert ansvaret for å iverksette tiltak i beredskapsplanen til Executive Committee. Finanstilsynet viste til styrets ansvar og handlingsplikt og ba om styrets redegjørelse for sin rolle i Gards beredskapsplaner.

Det følger av styrets svar at styret anser at det er naturlig å delegere ansvaret for å iverksette nødvendige tiltak til Executive Committee fordi den er i stand til å iverksette nødvendige tiltak på kort varsel og dermed raskere og mer effektivt enn styret. Det er imidlertid kun styrene i Gard P&I Bermuda og/eller Assuranceforeningen Gard som har myndighet til å kreve inn ubudsjettert tilskuddspremie fra medlemmene. Dette er også virkemiddelet som styret anser som det viktigste virkemiddelet i Gards beredskapsplan. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

Håndtering av interessekonflikter

Finanstilsynet kunne ikke se at det forelå retningslinjer for håndtering av interessekonflikter mellom (forsikrings)foretakene i gruppen. Finanstilsynet pekte også på at Gards ledelse og ansatte, inkludert de uavhengige kontrollfunksjonene, har delansettelser i gruppens forsikringsforetak tilsvarende ti prosent i hvert foretak, og reiste spørsmål ved om denne organiseringen kan medføre risiko for interessekonflikter.

Styret bekrefter i sitt svar at det ikke foreligger retningslinjer for håndtering av mulige interessekonflikter mellom forsikringsforetakene i gruppen. Styret vurderer at risikoen for interessekonflikter er lav, herunder at organiseringen der ledere og andre ansatte har delansettelser i de forskjellige forsikringsforetakene i gruppen og hovedansettelse i Gard AS, medfører liten risiko for interessekonflikter. Styret mener det er vanskelig å se at det kan foreligge eller oppstå incentiver til å fremme interessene til et forsikringsforetak i gruppen fremfor et annet. Finanstilsynet merker seg imidlertid at styret ser at Gard har utviklet seg mye siden etableringen og organiseringen av Gard AS, og at det vil igangsette en samlet gjennomgang av organiseringen.

Finanstilsynet vil bemerke at gruppens organisering i praksis innebærer at skadeforsikringsforetakene utkontrakterer oppgaver til en oppdragstaker som har samme daglig leder som det selv. Finanstilsynet vurderer at dette representerer en iboende interessekonflikt som må håndteres. Finanstilsynet legger til grunn at Gard jevnlig kartlegger potensielle interessekonflikter i forsikringsforetakene og på tvers av gruppen, og oppretter tiltak for å minimere risikoen dette innebærer.

Finanstilsynet påpekte videre i foreløpige rapport at gruppen kjøper konsulenttenester av et foretak styremedlemmer er partnere i, og ba om styrets vurdering av den mulige interessekonflikten dette representerte.

Styret fremhever at gruppen opererer i en nisjebransje og at tilstrekkelig kompetanse innenfor feltet ikke er lett tilgjengelig. Styret anser at eventuelle ulemper oppveies av fordelene ved at de aktuelle personene bidrar med inngående kjennskap til sjørett, sjøforsikringsbransjen og skipsfartsnæringen.

Finanstilsynet legger til grunn at styret hensyntar Finanstilsynets anmerkninger vedrørende potensielle interessekonflikter ved gruppens organisering og kjøp av konsulenttenester i den planlagte samlede gjennomgangen av organiseringen. Finanstilsynet ber om at foretaket sender dokumentasjon på hvordan problemstillingene er håndtert når gjennomgangen er ferdigstilt, senest innen juni 2022.

2.1.2 Organisering og ansvarsforhold

Styret

Styrets organisering

Gards organisering er beskrevet i foretakets Corporate Governance Manual. Styret i Gard P&I (Bermuda) Ltd. er ansvarlig for ledelsen av Gards virksomhet og skal fastsette overordnede strategier, policyer og retningslinjer. Det fremgår at hvert av datterforetakene i Gard (inkludert Assuranceforeningen Gard-gjensidig) har selvstendige styre som også har ansvar for at foretaket oppfyller regulatoriske krav. Det følger av Corporate Governance Manual at datterforetak skal følge avgjørelser fra morselskapet såfremt det ikke er i konflikt med lokale regulatoriske krav.

Finanstilsynet legger til grunn at vesentlige forhold som berører datterforetakenes virksomhet formelt og reelt vurderes og besluttes av styret og ledelsen i datterforetaket, og at det enkelte styre påser at foretakets interesser ivaretas.

Styret bekrefter i sitt svar at det foreligger både formell og reell saksbehandling og vedtak i datterforetakenes styre, og at uttalelsene i Corporate Governance Manual i noen grad fremstår som mer kategoriske enn intensjonen og realiteten. Finanstilsynet tar til etterretning at styret vil vurdere behovet for å justere det styrende dokumentet.

Styrets kompetanse

Styret består primært av ledere i rederiene som eier gruppen. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at bred forsikringskompetanse i styret er viktig for at styret skal kunne ivareta sine oppgaver og tilsynsansvar. Fordi gruppen har fått godkjent en internmodell for beregning av kapitalkrav, stilles det krav til styrets kunnskap om modellen og involvering og styring av denne. Finanstilsynet ba om styrets vurdering av egen forsikringskompetanse og kunnskap om gruppens internmodell. Det ble videre spurt om hvordan det ble sikret at styrene i forsikringsforetakene får tilstrekkelig opplæring og kompetanse.

Styret redegjør i sitt svar for hvert enkelt styremedlems kompetanse, og vurderer at styrets samlede kompetanse innenfor skadeforsikring er høy. Dette gjelder både for styrene i forsikringsforetakene samt styret i gruppen. Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

Finanstilsynet registrerer at styret vurderer at det i styremøtene opplever å få god informasjon om risikobildet, herunder internmodellen. Finanstilsynet merker seg at styret vil påse at det i enkelte møter settes av tid øremerket opplæring i internmodellen og andre Solvens II-temaer.

Styrets egnevaluering

Finanstilsynet anbefaler at styrets egnevaluering av arbeid og kompetanse formaliseres ved at det foreligger et skriftlig grunnlag for styrets diskusjon basert på en anonymisert kartlegging blant styremedlemmene av alle relevante forhold knyttet til styrets arbeid og styrets kompetanse.

Styret fremhever at det vinteren 2020 ble igangsatt en grundig kartlegging av styrets kompetanse. Finanstilsynet tar til etterretning at foretaket er i gang med å innarbeide strukturerte egnevalueringprosesser i alle styrende organer med beslutningsmyndighet i Gard.

Uavhengige kontrollfunksjoner

Organisering av kontrollfunksjonene i andrelinjen

Risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen inngår i avdelingen for Group Risk. CRO er direktør for avdelingen, og er dermed en del av foretakets ledergruppe, og er også ansvarlig for foretakets internmodell. Det ble opplyst at alle kontrollfunksjonene har direkte rapporteringslinje til daglig leder og at daglig leder har personalansvar for andrelinjefunksjonene.

Finanstilsynet mener at leder av den enkelte kontrollfunksjon organisatorisk bør være direkte underlagt daglig leder, men har akseptert at aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen integreres i samme organisatoriske enhet så lenge dette ikke innebærer interessekonflikter. Finanstilsynet fremhevet i foreløpig rapport at compliancefunksjonen også har ansvar for å vurdere etterlevelse knyttet til de øvrige andrelinjefunksjonene.

Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål ved om organiseringen sikrer tilstrekkelig uavhengighet mellom kontrollfunksjonene. Finanstilsynet la til grunn at foretaket kartlegger mulige interessekonflikter ved en slik integrert organisering av kontrollfunksjonene og vurderer hvordan interessekonflikter kan håndteres.

Det fremgår av styrets svar at foretaket har vurdert hvor interessekonflikter ved en slik organisering kan oppstå og har implementert målrettede tiltak. Finanstilsynet registrerer at styret er komfortabel med dagens organisering, men at det vil be administrasjonen vurdere mulige interessekonflikter på årlig basis. Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning.

Gruppens kontrollfunksjoner, i likhet med gruppens øvrige kjernefunksjoner, har sitt primære ansettelsesforhold i forsikringsagentforetaket Gard AS, og en delansettelse i forsikringsforetakene i gruppen. Det var Finanstilsynets forståelse at det enkelte foretaks kontrollfunksjoner i tillegg overvåket all risiko i gruppens øvrige foretak, samt gruppen som helhet, uavhengig av ansettelsesforhold. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret redegjøre for hvordan kravet til uavhengig kontrollfunksjoner i Gard var oppfylt med denne organiseringen. Videre ba Finanstilsynet styret om en vurdering av om det var allokert tilstrekkelige ressurser til hvert av forsikringsforetakene som sikrer at kontrolloppgavene blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

Det fremgår av styrets svar at kontrollfunksjonene overvåker all risiko i alle gruppens forsikringsforetak, samt gruppen som helhet. Ressursallokeringen mellom forsikringsforetakene og Gard AS begrenser ikke den praktiske utøvelsen av ansvaret eller prioriteringen av kontrollfunksjonenes oppgaver. Kontrollfunksjonene er bevisste på å ivareta forsikringsforetakenes interesser gjennom ulike kontroll- og overvåkningsaktiviteter. I vurderingen av tilstrekkeligheten av ressurser vil derfor gruppen vurdere den samlede arbeidsbelastningen, og hvis arbeidsoppgavene knyttet til ett forsikringsforetak øker, vil også den samlede belastningen øke og ressursbehovet måtte vurderes. Styret vurderer ressursituasjonen til kontrollenhetene samlet sett å være forsvarlig, men vil be administrasjonen inkludere vurdering av dette i den årlige gjennomgangen av kontrollenhetene.

Finanstilsynet legger til grunn at styrene i forsikringsforetakene løpende vurderer om foretaket har tilstrekkelige ressurser knyttet til hver av de uavhengige kontrollfunksjonene basert på behovet til det enkelte foretak.

Nærmere om skille mellom førstelinje og andrelinje i kapitalforvaltningen

Gard har en ressurs som jobber i kapitalforvaltningen og samtidig er en del av Gards modellenhet, og som utfører tester for valideringsenheten. Finanstilsynet mener denne organiseringen gir risiko for interessekonflikter og nøkkelpersonrisiko. Finanstilsynet ba om styrets kommentar til hvordan organiseringen sikrer etterlevelse av uavhengighet mellom førstelinje og annenlinje.

Styret påpeker i sitt svar at ressursen innen kapitalforvaltning utfører enkelte av valideringstestene, men at valideringsenheten selv bestemmer teststruktur og datahistorikk samt vurdering av resultatene. Enheten har også tilgang til alle relevante datakilder som benyttes, slik at den dermed ikke utelukkende er avhengig av leverte resultater fra modellenheten for å trekke sine konklusjoner.

Videre mener styret at interessekonflikter mellom arbeidet i kapitalforvaltningen og modelleringsenheten begrenses og har lav risiko på bakgrunn av ordninger som bl.a. gjelder ansvarsfordeling mht. investeringsbeslutninger, fravær av incentiver knyttet til avlønning, og separat kontroll av data som anvendes i modellen. Styret ser det som hensiktsmessig at ressursen fra kapitalforvaltningen har inngående fagkompetanse på markedsrisiko. Vedrørende nøkkelpersonrisiko så mener styret å ha tillit til at det er god deling av kunnskap og oppgaver mellom medarbeiderne i kapitalforvaltningen og modellenheten. Imidlertid erkjenner styret at ressursnivået innenfor modellering av risikoen knyttet til investeringsporteføljen er begrenset, og vil derfor be om en regelmessig vurdering av styring, roller og ansvar tilknyttet internmodellen.

Finanstilsynet tar opplysningene til etterretning og legger til grunn at styret sikrer at uavhengighet mellom første- og annenlinje etterleves, at antall medarbeidere tilpasses virksomhetens kompleksitet og omfang, og at det er tilstrekkelig med ressurser for å redusere nøkkelpersonrisiko.

Godtgjørelse

Finanstilsynet registrerte under tilsynet at kontrollfunksjonene i Gard hadde en individuell bonusordning som ikke inkluderte en utsatt del av betalingen. Godtgjørelse til kontrollfunksjonene skal ikke gi feil insentiver i deres kontroll av forretningsområdene. Finanstilsynet stilte spørsmål ved hvordan dette var vurdert for den individuelle bonusen for kontrollfunksjonene.

Styret redegjør i sitt svar for at det etter en vurdering av Solvens II-regelverket har unntatt alle kontrollfunksjoner fra gruppens resultatbaserte kollektive bonusordning, og i stedet kompensert bortfallet av bonus med et beregnet særskilt fast tillegg som kommer til betaling fortløpende sammen med månedslønn. Lederne av kontrollfunksjonene er imidlertid berettiget til en individuell bonus basert på forhåndsdefinerte individuelle mål for sine ansvarsområder avtalt med daglig leder. Disse målene er ikke knyttet opp til Gards resultater, slik den kollektive bonusen er, men er relatert til konkrete oppgaver som skal utføres innenfor året. Styrets vurdering er derfor at denne bonusen ikke bør ha en utsatt del, og den utbetales på samme tidspunkt for alle som har en slik ordning.

Finanstilsynet mener foretakets praksis er i strid med kommisjonsforordningens artikkel 275. Finanstilsynet viser til at det i kommisjonsforordningen artikkel 275 nr. 2 bokstav c er fastsatt at betalingen av en vesentlig del av den variable delen av godtgjørelsen skal omfatte en fleksibel, utsatt del, som tar hensyn til arten av og tidsrammen for foretakets virksomhet. Dette gjelder uavhengig av i hvilken form godtgjørelsen skal utbetales. Utsettelsesperioden skal være minst tre år. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket endrer praksis.

Utkontraktering

Gard utkontrakterer all sin virksomhet til Gard AS, som drifter gruppen som ett foretak. Dette er regulert i avtaler mellom forsikringsforetakene og Gard AS. Finanstilsynet kunne etter tilsynet ikke se at Gard hadde vurdert de ulike sidene av at forsikringsforetakene har utkontraktert all sin virksomhet, herunder gjort vurderinger rundt utkontraktering av kjerneoppgaver og forsvarligheten av omfanget av utkontrakteringen, og stilte derfor spørsmål ved om det store omfanget av utkontraktering kan være i strid med kravet i finansforetaksloven § 13-4 første ledd første punktum. Videre stilte Finanstilsynet spørsmål ved om foretaket ved den omfattende utkontrakteringen vil oppfylle kravene i finansforetaksloven § 13-5 første ledd andre punktum om at foretaket skal ha en klar organisasjonsstruktur og ansvarsfordeling samt klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger.

Styret peker på den historiske bakgrunnen for gruppens juridiske og operasjonelle struktur, og på Finanstilsynets (daværende Kredittilsynet) godkjenning av organisasjonsmodellen i 2000. Det er styrets vurdering at det er stor overlapp mellom bestemmelsen i finansforetaksloven § 13-4 og det som var gjeldende rett ved etableringen av den gjeldende strukturen i Gard. Styret mener at på tilsvarende måte som Finansdepartementet hadde anledning til å gi tillatelse til utkontrakteringen i 2000 så gir finansforetaksloven § 1-6 departementet hjemmel for å gi unntak fra loven samt å sette vilkår for slike unntak i dag. Videre fremholder styret at Solvens II-kravene til utkontraktering (art. 49) er ivarettatt hva angår avtalene mellom Gard AS og det enkelte forsikringsforetak i gruppen. Styret mener at gjeldende struktur har sikret langsiktig lønnsomhet i de enkelte foretakene i gruppen og samtidig bidratt til en ensartet forretningspraksis på tvers av forsikringsbærerne. Styret påpeker også i sitt svar at ansvaret for tjenestene påhviler styret og daglig leder i det enkelte forsikringsforetak, mens Gard AS sitt avtalefestede ansvar er å formidle de tjenester og produkter forsikringssgjver yter i henhold til de retningslinjer og instruksjoner som til enhver tid er avtalt og gjelder.

Finanstilsynet legger til grunn at forsvarligheten av utkontrakteringen må vurderes basert på det til enhver tid gjeldende regelverk og organisering av foretakene. Finanstilsynet vil videre påpeke at gruppens juridiske struktur og omfang er endret over tid.

Finanstilsynet mener at gruppens organisering med en kompleks juridisk struktur fordelt på mange land med stort omfang av utkontraktering og en avvikende operasjonell organisering, er egnet til å vanskeliggjøre et effektivt tilsyn med virksomheten.

Finanstilsynet registrerer at det er styrets oppfatning at forsikringsforetakene har nødvendig kapasitet og kompetanse til å sikre nødvendig styring og kontroll med den utkontrakterte virksomheten, men viser til kommentarene i avsnitt 2.1.1 om interessekonflikter. Finanstilsynet kan imidlertid ikke se at styret i sitt svar har gjort oppdaterte vurderinger rundt utkontraktering av kjerneoppgaver og forsvarligheten av omfanget av utkontrakteringen. Finanstilsynet legger uansett til grunn at styrene i det enkelte forsikringsforetak vurderer alle aspekter ved utkontrakteringen i foretaket. Foretaket som utkontrakterer har et selvstendig ansvar for å påse at vilkårene for utkontraktering er oppfylt samt følge opp utkontraktert virksomhet. Styret og ledelsen må allerede før en beslutning om utkontraktering tas, sikre at organisasjonen besitter tilstrekkelig kompetanse og ressurser til på selvstendig grunnlag å legge rammene for (utarbeide avtale og relevante styrende dokumenter/retningslinjer) og kunne vurdere leveransen etter utkontrakteringsavtalen.

2.1.3 Måling av risiko

Klimarisiko

Finanstilsynet forventer at foretaket vurderer klimarisiko som en integrert del av systemet for risikostyring. Foretaket bør vurdere hvordan klimarisiko, både fysisk risiko og overgangsrisiko, påvirker virksomheten. Finanstilsynet forventer at foretaket omtaler klimarisiko i ORSA, og at det utarbeides kvalitative og kvantitative scenarier. Finanstilsynet ba om styrets vurdering av Gards eksponering mot klimarisiko, og ba styret redegjøre for hvordan klimarisiko integreres i strategisk planlegging, produktutvikling, prising og risikostyring.

Det følger av styrets svar at styret mener fremtidige klimarelaterte risikoer må vurderes nøye, og forventer at stormer vil forekomme hyppigere og bli kraftigere fremover. Gard har verktøy for overvåking av hendelser og skadetrender slik at effektive risikoreduserende tiltak kan settes inn i tide. Styret vurderer at den kortsiktige risikoen er innenfor solvenskapitalkravet og dermed håndterbart for foretaket.

Finanstilsynet merker seg at klimarisiko er en integrert del av de strategiske planleggingsprosessene og at gruppen vil utvide og utvikle scenarioanalyser etter hvert som kompetansen på området øker. Finanstilsynet registrerer at styret mener det er viktig å forbedre tilgang til værdata og forventer at det skal bidra til mer raffinerte analyser av væreksponeringen, bedre skadeforebyggende arbeid og bedre prising.

2.1.4 Uavhengig kontroll – tredjelinjefunksjoner

Internrevisjonsfunksjonen

Oppfølging av internrevisjonens påpekninger

Internrevisjonen rapporterer til revisjonsutvalget og til styrene i gruppens forsikringsforetak. Dette inkluderer også kontrollen av Gards internmodell. Det var uklart for Finanstilsynet om internrevisjonen i praksis har mulighet til å rapportere direkte til gruppens øverste beslutningsorganer, herunder Executive Committee eller styret. Videre var det Finanstilsynets forståelse at medlemmer av risikoutvalget mottar opplæring i forsikringstekniske temaer og gis spesifikk innsikt i internmodellen. På bakgrunn av dette stilte Finanstilsynet i foreløpig rapport spørsmål om ikke internrevisjonen bør rapportere den årlige kontrollen av internmodellen til risikoutvalget.

Det fremgår av styrets svar at internrevisor møter og rapporterer til revisjonsutvalget. Sistnevnte avgir rapport til styret vedrørende utført internrevisjon og hvordan internrevisjonsfunksjonen fungerer. Styret fastslår at internrevisjonsfunksjonen også har anledning til å rapportere til øvrige styringsorgan. Fra i år er det avtalt at leder for internrevisjonsfunksjonen også skal møte årlig i Executive Committee samt delta i minst ett møte per år i risikoutvalget. Internrevisjonslederen vil da avlegge årsrapport og presentere forslag til plan for det kommende året. Lederen vil også gjennomgå internrevisjoner som er relevante for risikoutvalget, herunder bl.a. utførte internrevisjoner som gjelder internmodellen.

Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning.

2.2 Forsikringsområdet

2.2.1 Strategi og sentrale retningslinjer

Retningslinjer for godkjenning av nye forsikringsprodukter

Finanstilsynet kunne ikke se at Gard hadde etablert en skriftlig godkjennelsesprosedyre for nye produkter og produktområder. Prosessene med godkjenning av de to nyeste produktene ble behandlet som enkeltstående prosjekter og løftet til styret.

Styret bekrefter i sitt svar at det ikke er etablert skriftlig overordnet godkjennelsesprosedyre på styrenivå for nye produkter og produktområder. Styret redegjør i sitt svar for hvordan styret involveres på ulike nivåer, og peker på at administrasjonen har prosedyrer og rutiner for godkjenning for produkter med en risikooksporing som vil kreve risikokapital av et slikt omfang at det er naturlig å legge det frem for styret. Finanstilsynet tar til etterretning at det vil utarbeides en skriftlig overordnet godkjennelsesprosedyre for nye produkter og produktområder som tydeliggjør ansvar og fullmakter mellom styret, Executive Committee, styrene i forsikringsforetak i gruppen som er tenkt som risikobærere for nye produkter, samt ledelsen.

2.3 Internmodellen

2.3.1 Validering

Formålet med valideringen er å undersøke om det beregnede kapitalkravet er tilstrekkelig til å dekke risikoen i virksomheten, og etterprøve forutsetningene som ligger til grunn for modellen og parameterne som benyttes.

Ressurssituasjon og uavhengighet

Valideringsenheten må ha nok ressurser til å gjennomføre valideringen, og det er krav til uavhengighet i valideringsprosessen, jf. Solvens II-forskriften § 53 jf. kommisjonsforordning (EU) 2015/35 artikkel 241 (2).

Valideringsenheten består av til sammen tre ansatte, og på grunn av begrenset kapasitet og kjennskap til ulike modellverktøy så har enheten bestilt utførelse av valideringstester fra modellenheten. Risikostyringsfunksjonen har også bistått valideringsenheten med dokumentasjon for at kvalitative tester skal kunne gjennomføres.

Finanstilsynet fikk inntrykk av på det stedlige tilsynet at modellenheten hadde påvirkning på definisjonen og spesifiseringen av ulike valideringstester. Finanstilsynet bemerker at valideringsenheten er eier av testene og utføring av testene kan overlates til modellenheten og andre, men enheten må selv definere tester og testkriterier og vurdere testresultater uten innflytelse fra andre. Gard må også sørge for at valideringsenheten kan avdekke eventuelle feil eller mangler i datagrunnlaget eller ved gjennomføring av testene som kan være gjort av andre. Styret ble bedt om å vurdere valideringsenhetens ressurskapasitet for å gjennomføre valideringen og om kravet til uavhengighet i valideringsprosessen er oppfylt.

Styret opplyser at det vurderer kravet til uavhengighet å være oppfylt. Styret oppfatter løsningen med et internt team som får bistand fra eksterne, gjør at valideringsenheten samlet sett har ressurser og kompetanse til å gjennomføre valideringsarbeidet. Styret vil gjennom risikoutvalget følge nøye opp både ressursbehov og spørsmål om uavhengighet.

Finanstilsynet vurderer styrets forklaring å være en mer normativ beskrivelse av valideringen. Finanstilsynet mener at styret i større grad bør legge til rette for å styrke valideringsenhetens uavhengighet, særlig av hensyn til det ovennevnte om at enheten selvstendig skal definere tester og kriterier, samt kontrollere for potensielle feil.

Styring av valideringsprosessen

Finanstilsynets inntrykk fra det stedlige tilsynet var at metoder og kalibrering anvendt ved modellering av nye bransjer/risikokategorier i internmodellen ikke ble vurdert i valideringen. I denne forbindelse ble styret bedt om å kommentere om valideringsenheten kan styre prioriteringer av områder i valideringsprosessen på et selvstendig grunnlag.

Styret kommenterer at eventuelle vesentlige modellendringer skal valideres i tråd med valideringspolicyen for internmodellen. Det er nå også presisert i valideringspolicyen at mindre modellendringer skal inngå i valideringssyklusen, hvor enkelte av disse kan bli validert før implementering basert på valideringsenhetens skjønsmessige vurdering. Styret mener at valideringsenheten dermed reelt styrer prioriteringer av områder i valideringsprosessen på et selvstendig grunnlag.

Finanstilsynet vil understreke at alle endringer i internmodellen skal valideres. Finanstilsynet tar styrets kommentar til orientering.

Oppfølging av vesentlige anbefalinger

Finanstilsynet stilte under det stedlige tilsynet spørsmål til hvorfor valideringsenhetens tidligere anbefaling tilknyttet en svakhet i modellen om aggregering fremdeles ikke var fulgt opp, og hvordan beslutningen om dette ble tatt. Foretaket redegjorde for en uenighet mellom modell- og valideringsenheten vedrørende anbefalingen. Det var uklart for Finanstilsynet hvor dette fremgikk av dokumentasjonen, og hvem som tar en beslutning om hvilke anbefalinger som skal implementeres i modellen. Styret ble bedt om å redegjøre for hvordan det påser at særlig vesentlige anbefalinger blir fulgt opp.

Styret opplyser at modellenhetens dokument med kommentarer til valideringsrapporten i år er forbedret ytterligere. Dette dokumentet inneholder modellenhetens svar på åpne valideringsanmerkninger fra tidligere år, og deles med valideringsenheten. Eventuelle uenigheter vil dermed også fremgå av dokumentet. Videre vil valideringspolicyen om internmodellen bli oppdatert for å reflektere at ved uenighet mellom valideringsenheten og modellenheten, så skal problemstillingen løftes til risikoutvalget for beslutning. Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning.

2.4 Hvitvaskingsområdet

2.4.1 Hvitvaskingsansvarlig

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at det skal utpekes en person i ledelsen som skal ha et særskilt ansvar for å følge opp rutinene, jf. hvitvaskingsloven § 8 femte ledd. Denne rollen er alminnelig omtalt som "hvitvaskingsansvarlig". Rollen som hvitvaskingsansvarlig kan ikke utkontrakteres, med unntak av fra datterforetak til morforetak i konsern.

De norske foretakene, Gard Marine & Energy Insurance (Europe), Assuransforeningen Gard og Gard AS har samme person som hvitvaskingsansvarlig. Hvitvaskingsansvarlig er Chief Legal Counsel, som etter det Finanstilsynet forstår er ansatt i Gard AS.

Finanstilsynet la til grunn at foretakene Gard Marine & Energy Insurance (Europe) og Assuransforeningen Gard ikke etterlever kravene til utpeking av hvitvaskingsansvarlig.

Det følger av styrets svar at foretakets anti-hvitvasking- og anti-terrorfinansieringspolicy utpeker Chief Legal Counsel som hvitvaskingsansvarlig. Vedkommende er direkte ansatt i de norske forsikringsforetakene med en stillingsbrøk på 10 prosent i hvert foretak. Oppgaven er ikke utkontraktert og rollen utføres direkte for foretakene som del av den direkte ansettelsen i foretakene. Styret er derfor av den oppfatning at Assuransforeningen Gard – gjensidig og Gard Marine & Energy Insurance (Europe) AS etterlever kravene til hvitvaskingsansvarlig.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning. Finanstilsynet legger til grunn at det gjøres løpende vurderinger av tilstrekkeligheten av ressursene knyttet til hvitvaskingsansvarlig. Finanstilsynet forutsetter også at hvitvaskingsansvarlig har en posisjon i hvert foretak som sikrer tilstrekkelig gjennomføringskraft til å fatte avgjørelser knyttet til virksomhetens tiltak mot risiko for hvitvasking og terrorfinansiering.

2.4.2 Rutiner

Av foreløpig rapport fremgikk det at retningslinjene på hvitvaskingsområdet bærer preg av å være overordnede og lite operasjonelle ved at de gir lite konkret veiledning for hvordan den ansatte skal utføre arbeidet for å etterleve hvitvaskingsregelverket. I overordnede retningslinjer (policyer) forventes det i utgangspunktet ikke operasjonelle rutiner, men da må de overordnede retningslinjene operasjonaliseres i mer spesifikke rutiner.

Finanstilsynets vurdering i foreløpig rapport var at de ordinære rutinene for forsikringstegning og skadebehandling vanskelig kunne dekke kravet til antihvitvaskingsrutiner. Det er elementer i rutinene som kan forhindre eller oppdage hvitvasking, særlig for delene som omhandler Know Your Customer (KYC), men det fremgår ikke at det også er anti-hvitvasking som er formålet med rutinene. Det er begrensede eller manglende rutiner på områder som opplæring, løpende oppfølging av kundeforhold, herunder identifisering av mistenkelige transaksjoner, og håndtering av mistenkelige transaksjoner. Finanstilsynet anså at rutinene ikke i tilstrekkelig grad operasjonaliserer de overordnede retningslinjene. Finanstilsynet mente at det til dels er betydelige mangler ved etterlevelsen av kravet til rutiner etter hvitvaskingsregelverket.

Styret gir i sitt svar en bred redegjørelse for Gard-gruppens antihvitvaskingsprogram og knytter dette opp til operasjonalisering og rutiner. Styret tar Finanstilsynets bemerkninger til etterretning hva gjelder behovet for videre utvikling av rutinene for løpende oppfølging av kundeforhold og rutiner for identifisering og håndtering av mistenkelige transaksjoner. Styret viser også til at Gard, uavhengig av det stedlige tilsynet, har et "KYC Improvement Project" på tvers av organisasjonen der anti-hvitvasking er inkludert.

Finanstilsynet bemerker at foretaket ikke etterlever lovens krav til rutiner. Finanstilsynet forutsetter at foretaket utformer nye rutiner som er tilstrekkelig operasjonelle til å veilede ansatte i hvordan de

skal etterleve hvitvaskingsregelverket, samt at rutineene er fullstendige. Det vises til utdypningen av krav til rutineverk i Rundskriv 8/2019.

2.4.3 Opplæring

De rapporteringspliktige er pålagt å sikre at ansatte og andre som utfører oppdrag for foretaket, gis tilstrekkelig opplæring. I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at det i rutineene for overholdelse av hvitvaskingsregelverket er begrenset med rutiner for opplæring. Det fremgår av AML-policy at det skal foretas opplæring, men ikke noe om frekvens, omfang og innhold av opplæringen. I KYC-policyen er det i tillegg angitt hva opplæringen som et minimum skal omfatte. Utover dette er det ikke lagt frem noen retningslinjer for opplæring og vedlikehold av kunnskap om etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket.

Finanstilsynet registrerte at det var gitt opplæring av de ansatte. Finanstilsynet har ikke gått spesifikt inn og sett på tema og innholdet i opplæringen, men uten retningslinjer på området kan det være tilfeldig hvordan opplæringen skal skje, hva innholdet skal være for ulike grupper av ansatte og med hvilke intervaller opplæringen skal skje. I tillegg kan det være sider ved etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket som ikke blir dekket hvis rapporteringspliktige ikke har satt opplæringen i system. Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at det anså at kravet til opplæring ikke var oppfylt.

Styret viser til at Gard har hatt særlig fokus på KYC-opplæring for ansatte siden 2017 og redegjør for denne opplæringen. Styret tar imidlertid tilsynets kommentarer til etterretning når det gjelder behovet for videreutvikling av rutiner for opplæring, herunder å sette dette ytterligere i system. Styret anser opplæring som en svært viktig del av AML/CTF-arbeidet i Gard, og er gjort kjent med at man i ovennevnte KYC Improvement Project er i gang med utarbeidelse av en opplæringsplan for Gard. Opplæringsplanen er utarbeidet både med tanke på nyansatte og årlige opplæringsrunder med øvrige ansatte. Det er også laget en plan for ansatte som har vært i permisjon e.l. og som returnerer til kontoret. Planen er videre inndelt i, og tilpasset, de ulike avdelingene og nivåene i Gard. Som tillegg til planen vil det følge en oversikt over complianceområdene, samt lovkrav, bakgrunn for og formål med opplæringsplanen, samt roller og ansvar i forbindelse med planlegging og gjennomføring av opplæring.

Finanstilsynet tar styrets svar til etterretning.

***

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets tilsynsrapport blir behandlet. Kopi av tilsynsrapporten bes sendt til valgt revisor.

For Finanstilsynet

Hege Bunkholt Elstrand
seksjonssjef

Linn T. Jørgensen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.